

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **V. M.**, bytom P., zastúpený JUDr. D. R., advokátom so sídlom v P., proti žalovanému: **T., a.s.**, so sídlom v P., IČO: X., **o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a určenie, že pracovný pomer trvá**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7 C 63/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. januára 2013 sp. zn. 18 CoPr 1/2013, 18 CoPr 2/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 67,89 € na účet JUDr. D. R., advokáta so sídlom v P..

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa v konaní domáhal: a/ určenia, že je neplatné okamžité skončenie pracovného pomeru zo 17. februára 2011, b/ určenia, že pracovný pomer naďalej trvá, c/ náhrady mzdy vo výške jeho pravdepodobného zárobku od 21. februára 2011 dotedy, kým mu žalovaný umožní pokračovať v práci, d/ náhrady trov konania.

Okresný súd Prešov rozsudkom z 26. októbra 2011 č.k. 7 C 63/2011-63 určil, že je neplatné okamžité skončenie pracovného pomeru zo 17. decembra 2011; prejednanie žalobou uplatneného nároku na náhradu mzdy vylúčil na samostatné konanie. Doplniacim rozsudkom z 10. októbra 2012 č.k. 7 C 63/2011-109 rozhodol, že „pracovný pomer trvá naďalej“. Vychádzal z toho, že 17. februára 2011 doručil žalovaný žalobcovi okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce z dôvodu, že žalobca závažným spôsobom porušil pracovnú disciplínu tým, že nenastúpil do práce po dni, ktorým podľa lekárskeho potvrdenia skončila jeho práceneschopnosť (1. februára 2011).

Neprítomnosť žalobcu v práci v od 1. do 4. februára 2011 a od 7. do 9. februára 2011 považoval žalovaný za neospravedlненú absenciu a kvalifikoval ju ako závažné porušenie pracovnej disciplíny. Žalobca ale listom z 21. februára 2011 oznámil žalovanému, že s okamžitým skončením pracovného pomeru nesúhlasí, a to z dôvodu, že v skutočnosti bol práceneschopný až do 14. februára 2011 tak, ako to v doklade o ukončení práceneschopnosti dodatočne opravil jeho ošetrujúci lekár. Žalovaný pozmenený dátum v potvrdení o ukončení práceneschopnosti neakceptoval. Súd prvého stupňa zo svedeckej výpovede ošetrujúceho lekára žalobcu zistil, že oprava ukončenia práceneschopnosti (na 14. február 2011) bola vykonaná predpísaným spôsobom a odôvodnená zdravotným stavom žalobcu. Na základe tohto zistenia súd prvého stupňa nepovažoval predmetnú neprítomnosť žalobcu v práci za neospravedlненú. Dospel preto k záveru, že v danom prípade nešlo za závažné porušenie pracovnej disciplíny žalobcom odôvodňujúce okamžité skončenie pracovného pomeru. Vzhľadom na to žalobe o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru vyhovel. Dodatočne – dopĺňacím rozsudkom – rozhodol, že pracovný pomer účastníkov konania trvá naďalej, lebo žalobca preukázal, že žalovaného oboznámil s tým, že okamžité skončenie pracovného pomeru je neplatné a že pracovný pomer naďalej trvá.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom z 28. januára 2013 sp. zn. 18 CoPr 1/2013, 18 CoPr 2/2013 napadnutý rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom potvrdil ako vecne správny. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania konštatoval, že žalovaný nedôvodne považoval neprítomnosť žalobcu v práci za neospravedlненú, lebo žalobca – ako to potvrdzuje doklad vystavený ošetrujúcim lekárom – bol práceneschopný (až) do 14. februára 2011. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že neprítomnosť žalobcu v práci nemožno považovať za dôvod platného okamžitého skončenia pracovného pomeru so žalobcom. Za správny označil tiež záver prvostupňového súdu vyslovený v dopĺňacom rozsudku, podľa ktorého pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným naďalej trvá. Žalobca v danom prípade splnil hmotnoprávnu podmienku trvania pracovného pomeru pri neplatnom skončení pracovného pomeru tým, že žalovanému listom z 21. februára 2011 oznámil, že okamžité skončenie pracovného pomeru považuje za neplatné a že trvá na svojom ďalšom zamestnávaní.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie s odôvodnením, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. a súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Poukázal na to, že súd prvého stupňa rozsudkom z 26. októbra 2011 č.k. 7 C 63/2011-63 určil neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a rozhodol o vylúčení nároku na náhradu mzdy na samostatné konanie, nerozhodol ale o celom predmete konania, konkrétne o tom, že pracovný pomer naďalej trvá. I keď o tom bolo dodatočne rozhodnuté doplnčacím rozsudkom, nič to nemení na skutočnosti, že uvedeným postupom súdov bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom. V ďalšej časti dovolania žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie veci (medziiným v otázke relevantnosti dôvodov pre opravu dátumu skončenia práceneschopnosti žalobcu, posúdenia dôvodnosti požiadavky žalobcu na spätné poskytnutie 16 dní dovolenky, vyhodnotenia intenzity porušenia pracovnej disciplíny žalobcom, správnosti záveru o trvaní pracovného pomeru). Žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu buď zmeniť (žalobu zamietnuť) a žalobcu zaviazat' na náhradu trov konania, alebo napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu vyslovil názor, že dovolanie žalovaného je procesne neprípustné. Žalovanému nebola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a nedôvodná je jeho námietka, že v danom prípade nebolo rozhodnuté o celom predmete konania. Pôvodnú nesprávnosť rozhodnutia (a aj procesného postupu) súd dodatočne napravil doplnčacím rozsudkom, ktorý bol v súlade so zákonom vyhlásený, odôvodnený a doručený. Žalobca sa vyjadril aj k vecnej stránke preskúmvanej veci, pričom popieral opodstatnenosť dovolacej argumentácie žalovaného. Žiadal dovolanie odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Žalovaný dovoláním napadol rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných vád vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise

Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

1. Dovolateľ namieta, že súdy mu odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Dovolateľ zastáva názor, že k predmetnej vade došlo tým, že súdy nerozhodli o celom predmete konania. Poukázal na to, že súd prvého stupňa rozsudkom z 26. októbra 2011 č.k. 7 C 63/2011-63 rozhodol (len) o určení neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a o vylúčení nároku žalobcu na náhradu mzdy, nie však (aj) o určení ďalšieho trvania pracovného pomeru. Súd prvého stupňa síce následne dopĺňacím rozsudkom z 26. marca 2012 č.k. 7 C 63/2011-99 doplnil výrok rozsudku, nezachoval však pri tom zákonom stanovený postup, preto odvolací súd tento dopĺňací rozsudok zrušil. Až ďalším dopĺňacím rozsudkom z 10. októbra 2012 č.k. 7 C 63/2011-109 súd prvého stupňa rozhodol, že „pracovný pomer trvá naďalej“, tak, že pri tom v súlade so zákonom predmetný dopĺňací rozsudok verejne

vyhlásil, riadne odôvodnil a doručil účastníkom konania. Odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v spojení s týmto doplnčacím rozsudkom potvrdil.

Po oboznámení sa s obsahom spisu dovolací súd konštatuje, že pôvodné nedostatky, ku ktorým došlo rozhodnutím a procesným postupom prvostupňového súdu, boli napokon v priebehu konania odstránené; ich existencia nemôže byť preto v preskúmvanej veci považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd v súvislosti s tým pripomína, že základné právo na súdnu ochranu treba vnímať „ako výsledkové“, t.j. právo, ktorému musí zodpovedať proces ako celok, teda nie čiastkové rozhodnutia predchádzajúce konečnému rozhodnutiu (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

2. Pokiaľ žalovaný argumentuje údajnými nesprávnosťami, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v procese zisťovania rozhodujúcich skutkových okolností, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Rovnako postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodníma možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré žalovaný v dovolaní namieta, nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

3. Žalovaný zastáva názor, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na to, že žalovaný uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

4. K predchádzajúcim bodom odôvodnenia najvyšší súd pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnuté v jeho uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“.

5. So zreteľom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nevyplýva z § 238 O.s.p., v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia žalovaným namietanej procesnej vady (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo iné procesné vady vymenované v § 237 O.s.p., najvyšší súd odmietol jeho dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

6. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224

ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania (§ 142 ods. 1 O.s.p. a § 243b ods. 5 O.s.p.) spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval už aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby – vypracovanie vyjadrenia žalobcu z 11. apríla 2013 k dovolaniu žalovaného [§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa § 11 ods. 1 vyhlášky vo výške 60,08 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 67,89 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. decembra 2015

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková